

Finansdepartementet
v / Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 31. oktober 2008

Høringsuttalelse – forslag om tiltak for å bedre konkurransen i markedet for fripoliser og pensjonskapitalbevis

Silver Pensjonsforsikring AS viser til ovennevnte høring av 01.07.2008.

Vi ønsker innledningsvis å uttrykke tilfredshet over at Finansdepartementet har grepet fatt i dette lite konkurranseutsatte området, og Silver slutter seg i all hovedsak til forslagene i høringsnotatet. Silver har for øvrig følgende kommentarer til høringsnotatet:

Generelt om forslagenes anvendelsesområde

Finansdepartementet peker på mange gode grunner til å stille krav om bedre informasjon og dokumentasjon av vilkår og priser for fripoliser og pensjonskapitalbevis. Silver mener de samme gode grunnene gjelder for andre kontoførende livsforsikringsprodukter, som for eksempel IPA/EPES og kapitalforsikringer, og vi vil foreslå at tiltakene på dette området utvides til å omfatte også disse produktene. En fripolise fra kollektiv pensjonsforsikring og en IPA med garanti er svært like produkter, som nå også kan slås sammen etter Lov om Individuell Pensjonsordning.

Selv om fripoliser og pensjonskapitalbevis har sitt utspring i kollektive avtaler vil de likevel fremstå som nært beslektet med individuelle avtaler for den enkelte forsikringstaker. Bestemmelser om informasjon om vilkår og kostnader, som har til hensikt å skape mer åpenhet og bedre konkurranse, er derfor like relevante for individuelle livs- og pensjonsavtaler som for avtaler utsprunget av kollektive ordninger.

For å få frem et viktig poeng tillater vi oss nedenfor å vise et representativt eksempel på dagens kontoutskrift på en IPA-avtale, der kunden etterbelastes et kostnadsoverforbruk på 260 % for 2007 som er kamuliert under post 17: "Forskjellen mellom faktiske og beregningsmessige omkostninger."

15. Samlet verdiløyningsreserve pr. 31.12.07	12.658
15. Samlet verdiløyningsverdi pr. 31.12.07	748.508
Omkostninger	
16. Forsikringskontrahtens andel av selskapets faktiske omkostninger:	6.769
16.1. Omkostninger etter beregningsgrunnlaget	1.883
17. Forskjellen mellom faktiske og beregningsmessige omkostninger:	4.886
Forsikringens andel av selskapets tilleggsavsetning, oppjent i 2007, er kr 486.	
Forklaring til de nummererte postene:	

I eksempelet var årsgebyret, som er en viktig faktor i beregningen av de garanterte pensjonsbeløpene, satt til 1.883 kroner. Ikke desto mindre sendte selskapet i juni 2008 en tilleggsregning til kunden på ikke mindre enn 4.886 kroner, noe som fikk årsgebyret for 2007 opp i hele 6.769 kroner. Dette er i praksis gjemt bort i en kontoutskrift som erfaringsmessig er vanskelig tilgjengelig for de fleste kunder, og kan tjene som et eksempel på behovet for at også individuelle livs- og pensjonsforsikringsavtaler underlegges større krav til transparens.

4.1. Informasjonsplikt

Silver støtter i hovedsak kravet til tydeligere fremvisning av kostnader. Samtidig må kravene på dette området ikke skape en ubalanse mellom den oppmerksomheten som legges på kostnader, og den oppmerksomheten som legges på avkastning og selskapenes kapitalforvaltning. Det er, etter vår mening, altfor lite fokus på kapitalforvaltning. Lave kostnader er en viktig konkurranseparameter, men en marginalt bedre avkastning vil over tid kunne mer enn oppveie for høyere kostnader over et så langt tidsperspektiv som pensjonssparingen har. Også i dette markedet må det forventes en betalingsvilje for det kunden oppfatter som kvalitetsmessig bedre produkter, fremfor et ensidig fokus på lavest mulig kostnader. Det viktigste er derfor at kostnadene er transparente, og at selskapene pålegges å gi informasjon om kapitalforvaltningen og dens konsekvenser for kundenes avkastning, med sikte på å gi et bredest mulig beslutningsgrunnlag for kunden.

Hva gjelder forslaget om å synliggjøre "kronebeløpet på den andelen av overskuddet på avkastningsresultatet som har gått til selskapet" mener Silver at dette er unødvendig. Formålet med informasjonen må etter Silvers mening være å få tydeligere frem hva som faktisk er tilført kunden.

Generelt om informasjon

Silver er skeptisk til ønsket om at informasjonen skal gis på et "standardskjema" da vi mener informasjonsfremstilling i seg selv er en konkurranseparameter.

Silver ble etablert i 2005 med det formål å skape konkurranse i fripolisemarkedet. Vårt kundeløfte har hele tiden vært "bedre informasjon" i tillegg til "bedre avkastning". Undersøkelser vi har gjort, både i markedet og mot egne kunder, viser at "(dårlig) informasjon" er en av de viktigste årsakene til bytte av fripoliseforvalter, og at "informasjon" derfor er en differensierende faktor. Dette er for eksempel årsaken til at Silver har laget sin egen årsoppgave for fripoliser, som Silvers kunder får i tillegg til den lovpålagte kontoutskriften. 9 av 10 kunder som har flyttet til Silver svarer at årsoppgaven gir dem bedre oversikt over fripolisen. I en undersøkelse våren 2008, utført for FNH, viste det seg at kun 1 av 10 kunder mente at kontoutskriften ga dem god oversikt.

Informasjonsfremstilling er dermed et viktig beslutningskriterium for valg av fripoliseselskap, og dette bør ikke svekkes gjennom en ufravikelig standardisering.

4.1.1. Opplysninger ved utstedelse av fripoliser og pensjonskapitalbevis

Silver mener at selskapene som et minimum skal opplyse om følgende ved utstedelse av fripolise og pensjonskapitalbevis:

- Flytteadgang
- Flyttegebyr
- Oppsigelsesfrist
- Selskapets gjennomsnittsrente for de to siste år i gjennomsnitt og for de fem siste år i gjennomsnitt. Gjennomsnittsrenten er etter Silvers syn det mest korrekte uttrykk for den faktiske avkastningen kundene er tilført.
- Selskapets verdijusterte avkastning (Verdijustert avkastning I) for de to siste år i gjennomsnitt og for de fem siste år i gjennomsnitt. Verdijustert avkastning er etter Silvers syn det beste målet på resultatet av selskapets kapitalforvaltning.
- Selskapets aktivaallokering ved utgangen av siste år, fordelt på plasseringer i aksjer, eiendom, obligasjoner og pengemarked.

Opplysningen om gjennomsnittsrente, verdijustert avkastning og aktivaallokering samsvarer med våre forslag under pkt. 4.1.2. om løpende opplysningsplikt. På den måten vil forsikringstaker ha tilgang til sammenliknbare tall fra sitt nåværende selskap og andre aktuelle leverandører.

Utover dette legger Silver til grunn at den enkelte kunde vil vektlegge ulike forhold når pensjonsleverandør skal velges. Det må derfor forventes at kunden selv etterspør den informasjonen hun anser som relevant fra de ulike tilbyderne i markedet, og at bredden av lovpålagt informasjon bør begrenses.

4.1.2. Løpende opplysningsplikt

Silver mener at den løpende informasjonen om fripoliser og pensjonskapitalbevis bør inneholde følgende:

For fripoliser og pensjonskapitalbevis:

- Verdi ved inngangen og utgangen av året, inkl. kursreserver.
- Tilflyttede og fraflyttede beløp i løpet av perioden.
- Utbetalte pensjoner.
- Kostnader som er belastet til dekning av forsikringsytelser, i kroner.
- Kostnader som er belastet til dekning av administrasjonskostnader, i kroner.
- Årets tilførte avkastning på kontrakten, i kroner.
- Endring i kursreserver i perioden, i kroner.

For fripoliser:

- Pensjonsbeløpene ved utgangen av året og ved utgangen av foregående år.
- Selskapets gjennomsnittrente for året, for de to siste år i gjennomsnitt og for de fem siste år i gjennomsnitt. Gjennomsnittrenten er etter Silvers syn det mest korrekte uttrykk for den faktiske avkastningen avtalen er tilført.
- Selskapets verdjusterte avkastning (Verdjustert avkastning I) for året, for de to siste år i gjennomsnitt og for de fem siste år i gjennomsnitt. Verdjustert avkastning er etter Silvers syn det beste målet på resultatet av selskapets kapitalforvaltning.
- Selskapets aktivaallokering ved utgangen av året, fordelt på aksjer, eiendom, obligasjoner og pengemarked.

Silver mener at selskapets verdjusterte avkastning over tid, kombinert med selskapets aktivaallokering, gir det beste bildet på selskapets evne til effektiv kapitalforvaltning og derigjennom høyere avkastning fremover.

Silver ser ikke at illustrasjon av ulike avkastningsscenarioer, foreslått som 3, 4 og 5 %, kan være nødvendig. Det kan skape feil forventninger.

Når det gjelder spørsmålet om angivelse av administrasjonskostnader som er dekket av administrasjonsreserven, kan ikke Silver se at dette behøver å angis særskilt. Vi mener informasjonen om selskapets vederlag kommer tilstrekkelig frem med de krav som stilles i dag, og med de forslag vi har påpekt ovenfor.

4.2. Oppsigelse av fripolise og pensjonskapitalbevis

Silver støtter forslaget om å redusere oppsigelsesfristen for fripoliser og pensjonskapitalbevis til en måned, samt de prinsipper for oppgjør som departementet foreslår. Vår erfaring de siste 2 år viser at det er helt nødvendig å ha sterke insentiver for å få avgivende selskap til å overholde fristen.

Til tross for klare regler på dette området allerede i dag opplever Silver det som svært ressurskrevende å påse at selskapene følger gjeldende regler for flyttefrister og flytteoppgjør. For å gi selskapene et ytterligere insentiv til å overholde regelverket foreslår Silver at det innføres et fast gebyr på 10 % av Folketrygdens grunnbeløp når flytteoppgjøret forsinkes med mer enn 15 dager. Dette gebyret tilfaller mottakende selskap som kompensasjon for merarbeid ved å følge opp flyttesaken.

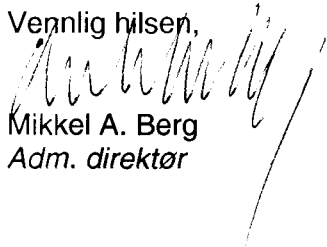
4.3. Flyttegebyr

Silver støtter forslaget om å fjerne flyttegebyret for så vel individuelle pensjonsavtaler som for fripoliser og pensjonskapitalbevis. Vi mener at dette vil bedre konkurransen, først og fremst fordi det vil være en spore for selskapene til å effektivisere rutinene på dette området, både for kundene og mellom selskapene. Silver har i løpet av sine nærmere tre år i flyttemarkedet for fripoliser erfart at det er svake rutiner og manglende vilje i selskapene som i første rekke medfører stort tidsbruk og høye kostnader.

4.4. Konkurransetsetting av retten til utstedelse av fripoliser

Silver støtter fullt ut departementets forslag om konkurransetsetting av retten til å utstede fripoliser. Generelt vil dette øke konkurransen i fripolisemarkedet, og det vil ikke minst medføre at fripoliser gis en egen behandling i prosesser der pensjonsavtaler omdannes fra ytelsesbaserte til innskuddsbaserte ordninger.

Vennlig hilsen,

Mikkel A. Berg
Adm. direktør